

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення дванадцятої сесії
Тупичівської сільської ради
восьмого скликання
«27» жовтня 2021 р.

**Комплексна програма розвитку молодіжної політики
у Тупичівській сільській територіальній громаді
на 2021-2022 роки**

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОГРАМИ

1.	Ініціатор розроблення програми	Відділ освіти, культури, молоді та спорту Тупичівської сільської ради
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	
3.	Розробник програми	Відділ освіти, культури, молоді та спорту Тупичівської сільської ради
4.	Співрозробники програми	Відділ економічного розвитку та інвестицій Тупичівської сільської ради
5.	Відповідальний виконавець програми	Відділ освіти, культури, молоді та спорту Тупичівської сільської ради
6.	Учасники програми	Виконавчий комітет Тупичівської сільської ради. Відділ освіти, культури, молоді та спорту Тупичівської сільської ради. Відділ економічного розвитку та інвестицій Тупичівської сільської ради
7.	Термін реалізації програми	2021 - 2022 роки
8.	Перелік місцевих бюджетів, які приймають участь у виконанні програми	Місцевий бюджет Тупичівської сільської ради
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми	935,67 тис. грн
9.1.	в тому числі бюджетних коштів, з них:	Відповідно до виділених асигнувань
	місцевий бюджет	386,63 тис. грн
9.2.	Кошти не бюджетних джерел	549,05 тис. грн
10	Основні джерела фінансування	Міській, обласний бюджет. Міжнародна технічна допомога (МТД). Інші не заборонені законодавством ресурси.

I. Визначення проблеми молодіжної політики

Для Тупичівської територіальної громади, яка завершила процес формування у 2020 році та знаходиться в пошуках нових векторів руху та інструментів для зростання, важливим є створення сприятливих умов для розвитку молоді. Концептуально важливим етапом є розроблення молодіжної політики разом із свідомим молодим поколінням, яке прагне постійного вдосконалення та руху вперед задля підвищення спроможності громади та зміцнення держави в цілому. Комплексна програма розвитку молодіжної політики в Тупичівській територіальній громаді на 2021-2022 рік (далі – Програма) базується на необхідності повноцінного розвитку та самореалізації молоді, що є однією із суспільних цінностей, соціальній підтримці молоді, реалізації молодіжної політики, поліпшенні соціально - економічного становища молоді, підтримці молодіжних ініціатив, вихованні національних почуттів серед молоді, утвердженні моральності, формуванні загальнолюдських цінностей серед молоді та активізації діяльності органів місцевого самоврядування. Дана програма, як певна система положень стосовно стану та перспектив молоді в територіальній громаді, ґрунтується на попередньому аналізі стану та проблем молоді в громаді, обговоренні напрямків реалізації молодіжної роботи з молоддю під час фасилітаційної сесії в межах Програми «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE) та Державної молодіжної політики України.

Проблеми в сфері розвитку молоді, які потребують розв'язання:

- недостатнє використання та застосування інструментів неформальної освіти;
- відсутність молодіжної інфраструктури;

- недостатній рівень розвитку молодіжних організацій;
- низький рівень та не врахування інтересів молоді щодо організації заходів дозвілля для молоді;
- слабка мотивація до дотримання молодими людьми здорового і безпечного способу життя, недостатній рівень знань та навичок молоді у галузі безпеки життєдіяльності;
- низький рівень уваги до проблем молодіжної зайнятості та розвитку молодіжного підприємництва;
- недостатнє використання інноваційного потенціалу молоді;
- не системний характер формування у молодих людей громадянської позиції та почуття патріотизму;
- слабка інтегрованість та мобільність української молоді у світовому, зокрема, європейському молодіжному просторі.

Отже, постає потреба у створенні та імплементації такої молодіжної політики, яка б заохочувала молодь до участі в житті громади та формуванні свідомого та активного громадянського суспільства, а також створювала умови для молоді як самоврядованих громадян, здатних до життя у самоорганізованій громаді та суспільстві.

II. Аналіз причин виникнення проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання шляхом розроблення Програми

Об'єктивними причинами виникнення зазначених проблем є:

- низький рівень соціально-економічного розвитку та обмежені матеріальні ресурси громади;
- негативний вплив на суспільство застарілих методів адміністративно-командного управління;
- не розвиненість інститутів громадянського суспільства, відсутність механізмів залучення молоді і творчого запозичення

позитивного зарубіжного досвіду та узгодження вітчизняної молодіжної політики з молодіжною політикою Європейського Союзу.

Суб'єктивними причинами є:

- слабка міжсекторна координація і взаємодія органів державної влади, місцевого самоврядування та громадського сектору у сфері формування й реалізації молодіжної політики;
- низький рівень проінформованості молоді щодо молодіжної політики та молодіжної роботи;
- низький рівень мотивації молодих людей та неврахування їхніх інтересів під час планування молодіжної роботи.

Основними проблемами розвитку молодіжної роботи є слабка поінформованість молоді щодо можливостей і перспектив розвитку, відсутність молодіжних та дитячих організацій в громаді, низький рівень розвитку інфраструктури, в тому числі молодіжної, такої як молодіжні центри, спеціалізовані заклади дозвілля тощо.

Таким чином, для розв'язання зазначених проблем необхідно провести системний аналіз можливостей та потреб молоді. Здійснити перехід до відкритої моделі молодіжної політики в Україні, в якій молоді люди зможуть усвідомлено брати участь у прийнятті рішень, що впливають на їхнє життя. Забезпечити реалізацію заходів відповідно до пріоритетів Програми, а також для розвитку навичок та здібностей молоді.

III. Мета Програми

Метою комплексної програми розвитку молодіжної політики в Тупичівській територіальній громаді на 2021-2022 рік є забезпечення виконання стратегії розвитку громади в частині стратегічної цілі 3: **Формування освіченої, здорової, культурної спільноти згуртованих та активних мешканців громади.**

Програма покликана сформувати у молоді громадянську позицію та підвищити її національно-патріотичну свідомість, створити сприятливі умови для розвитку і самореалізації молоді, шляхом розвитку комплексної системи національно-патріотичного виховання на основі формування й утвердження принципів любові і гордості за власну державу, її історію, мову, культуру, науку, спорт, національних і загальнолюдських цінностей

IV. Визначення, порівняльний аналіз можливих варіантів розв'язання проблеми та обґрунтування оптимального варіанта

Важливими питаннями для активізації молодіжної роботи в громаді є вивчення становища молоді та молодіжних організацій, залучення молоді до розвитку територіальної громади, допомога молоді у реалізації та самовдосконаленні, координація зусиль усіх організацій та інститутів, які працюють з молоддю.

Найоптимальнішою моделлю побудови молодіжної роботи є варіант

створення оновленої системи організації молодіжної роботи, яка передбачає консолідацію зусиль в роботі з молоддю центральної вертикалі й існуючих організацій та інститутів громадянського суспільства, таких як молодіжні та дитячі громадські організації, волонтерські рухи, молодіжні центри, молодіжні працівники тощо. В основі такої моделі має знаходитися молода людина, якій цікаво розвивати себе, реалізувати себе і свою громаду. Цей варіант розвитку молодіжної роботи передбачає органічне поєднання в ціннісних орієнтаціях молоді принципів громадянськості й патріотизму та фінансування молодіжної політики за рахунок державного, місцевого бюджетів, надходжень від вітчизняних і закордонних донорських та благодійних фондів. Цей варіант реалізації Програми молодіжної політики має ґрунтуватися на системі загальноєвропейських принципів: відкритості, доказовості концептуальних положень, рівності можливостей, реалістичності програми, кроссекторальному та відповідальному підході й безпосередньому залученні молоді до її реалізації.

V. Напрямки реалізації молодіжної політики

При виконанні всіх пріоритетів без винятку необхідно проводити обґрунтовану молодіжну політику, тобто завжди запитувати думку молоді. З метою ефективного використання ресурсів Комплексна програма передбачає концентрацію зусиль на таких пріоритетних напрямках:

Пріоритет 1. Розвиток неформальної освіти – формування цілісної системи неформальної освіти молоді задля сприяння громадському діалогу та створення додаткових умов для розвитку й самореалізації особистості. Сутність неформальної освіти – набуття молодими людьми знань та навичок, шляхом участі в громадській діяльності; застосування технологій стаціонарного та дистанційного, у тому числі он-лайн навчання, а також соціальних мереж. Крім того, обов'язковим є використання міжсекторного підходу.

Пріоритет 2. Дозвілля молоді – створення умов та здійснення заходів для формування та реалізації культурних потреб молоді.

Пріоритет 3. Розвиток молодіжної інфраструктури – створення комфортного середовища для розвитку молоді в громаді.

Пріоритет 4. Громадянськість і патріотизм – здійснення державних і громадських заходів, спрямованих на утвердження патріотизму, громадянської свідомості й активної громадянської позиції молоді.

Пріоритет 5. Зайнятість молоді – створення умов та здійснення заходів, спрямованих на забезпечення первинної і вторинної зайнятості та самозайнятості молоді у процесі співпраці вітчизняних і міжнародних громадських об'єднань, роботодавців, органів державної влади та місцевого самоврядування.

Процес реалізації Програми передбачає здійснення комплексу експертно-аналітичних, організаційних, нормативно-правових, пілотних, впроваджувальних і підсумкових оціночних заходів.

Реалізація пріоритетних напрямів повинна включати в себе питання посилення роботи щодо розвитку міжнародного молодіжного співробітництва, сприяння інтеграції молоді до світової та європейської молодіжної спільноти.

VI. Очікувані результати виконання комплексної програми розвитку молодіжної політики в Тупичівській територіальній громаді на 2021 – 2022 роки

Виконання Програми забезпечить:

- формування системи неформальної освіти та залучення до неї молоді з Тупичівської територіальної громади;
- широке залучення дітей та молоді до здорового і безпечного способу життя;
- популяризацію спортивного способу життя та ефективне проведення дозвілля;
- піднесення громадянської свідомості та патріотизму молоді;
- підвищення рівня самоорганізації і самоврядування молодіжних спільнот внаслідок формування інституцій та осередків громадянського суспільства;
- залучення молоді Тупичівської територіальної громади до всеукраїнської мережі молодіжних працівників;
- прискорення розвитку молодіжного підприємництва та формування підприємницьких навичок молоді;
- підвищення рівня самоорганізації і самоврядування молодіжних спільнот;
- зниження рівня правопорушень серед молоді внаслідок активізації правової освіти й залучення молоді до суспільно значущої громадської діяльності;

- інтеграцію української молоді в європейські та світові молодіжні структури (Європейський молодіжний форум та ін.), залучення її до реалізації проектів Євросоюзу: Europass (Європа спорт), Youthpass (Молодіжний паспорт), грантових програм - Erasmus+ (Еразмус плюс) та інших.

Результати виконання Програми оцінюватимуться за допомогою системи індикаторів:

- кількість проведених спортивних, культурних, освітніх заходів для молоді в Тупичівській громаді;
- кількість молоді, яка відвідала проведені культурні, освітні та спортивні заходи;
- обсяг бюджетних коштів, що виділені на молодіжну політику в громаді;
- кількість створених молодіжних/дитячих організації та спільнот;
- кількість сертифікованих молодіжних працівників в Тупичівській територіальній громаді;
- кількість міжнародних проектів, де молодь громади брала участь;
- кількість учасників серед молоді в спортивних, екологічних, культурних, освітніх конкурсах чи змаганнях;
- рівень задоволеності молоді від впровадження молодіжної політики;
- рівень залучення молоді до планування молодіжної політики;
- рівень довіри молоді до органів місцевого самоврядування.

VII Моніторинг і оцінювання стану Програми розвитку молодіжної політики у Тупичівській сільській територіальній громаді на 2021 – 2022 роки

Виконання Програми здійснюється відділом освіти, культури, молоді та спорту Тупичівської сільської ради.

Відділ освіти, культури, молоді та спорту Тупичівської сільської ради здійснює аналіз стану реалізації Програми і надає інформацію про її виконання виконавчому комітету Тупичівської сільської ради.

Контроль за виконанням Програми здійснюється постійною депутатською комісією з питань освіти, культури, охорони здоров'я, молоді та спорту, соціального захисту населення.

ІХ Ризики в процесі виконання комплексної програми розвитку молодіжної політики в Тупичівській територіальній громаді на 2021 – 2022 роки

В процесі виконання будь яких програм можуть виникати ризики, які вплинуть на кількісні та якісні показники Програми, зменшити їх запланований ефект.

Основні ризики, які можуть виникнути під час виконання саме цієї Програми є:

- загроза або небезпека виникнення невдач у тій чи іншій діяльності, небезпека виникнення несприятливих наслідків;
- не визначеність політичної ситуації, ризик несприятливих соціально-

політичних змін у країні та регіоні в цілому, зміни законодавчої бази.

- Ризик, пов'язаний із нестабільністю економічної ситуації;
- Ризик в низькій мотивації молодих мешканців до участі в реалізації проектних ідей;
- Економічна дестабілізація і як результат зменшення надходжень до місцевого бюджету.

**IX Напрями діяльності та заходи комплексної програми розвитку
молодіжної політики в Тупичівській територіальній громаді
на 2021-2022 рік**

№	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання) та заходи Програми	Перелік заходів Програми	Термін виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування	Очікуваний результат
						тис. грн	
1	Розвиток неформальної освіти-формування цілісної системи неформальної освіти молоді задля сприяння громадського діалогу та створення додаткових умов для розвитку й самореалізації особистості	<p>- «Не формальна освіта молоді» . Мета: проведення семінарів, лекцій, тренінгів, вебінарів, засідань за круглим столом, форумів, акцій, спрямованих на розвиток неформальної освіти та організацію навчання молоді поза системою освіти; Організація та проведення навчань on-line різної спрямованості;</p> <p>- «Молодіжний працівник». Мета: формування системи підготовки фахівців для сфери молодіжної роботи з числа державних службовців, молодіжних лідерів, громадських організацій, осіб що працюють з молоддю.</p> <p>- «Виховання лідерських якостей» Мета: проведення заходів, спрямованих на виховання лідерських якостей у представників молодіжного середовища»/</p> <p>- «Молодіжна рада» Мета: створення умов для інтелектуального, морального, фізичного розвитку молоді, реалізації творчого потенціалу як у власних інтересах, так і в інтересах громади, набуття досвіду роботи в органах місцевого самоврядування, можливість</p>	2021	Відділ освіти, культури, молоді та спорту. Відділ економічного розвитку та інвестицій.	Міській, обласний бюджет. Міжнародна технічна допомога (МТД). Інші не заборонені законодавством ресурси.	7,5	Буде сформовано систему неформальної освіти та залучено до неї молодь громади, а також буде долучено молодь громади до всеукраїнської мережі молодіжних працівників. Буде створено молодіжну раду громади. Також буде підвищено рівень самоорганізації і самоврядування молодіжних спільнот. Очікуваним результатом буде інтеграція української молоді в європейські та світові молодіжні структури (Європейський молодіжний форум та ін.), залучення її до реалізації проектів Євросоюзу: Europass (Європа спорт), Youthpass (Молодіжний паспорт), Грантових програм - Erasmus+ (Еразмус плюс).

		безпосередньої участі в формуванні місцевої політики.					
2	Дозвілля молоді-створення умов та здійснення заходів для формування та реалізації культурних, спортивних та активних потреб молоді громади	<p>- «Активна, спортивна та здорова громада»</p> <p>Мета: підвищення рівня фізичного, духовного і соціального здоров'я молоді громади шляхом впровадження у суспільстві системи фізичної культури та спорту, здорового і безпечного способу життя;</p> <p>Розбудова мережі спортивних, тренажерних комплексів, площадок по населеним пунктам громади, змагання та конкурси на спортивну тематику поза системою освіти.</p> <p>- «Змістовне дозвілля молоді»,</p> <p>Мета: створення умов для соціального становлення та розвитку молоді в громаді, організація заходів, що обрані за інтересами і нахилами молоді, котра може проявити себе як особистість, проведення творчих вечорів, спортивних, культурних заходів, тощо.</p> <p>- «Чисте довкілля – здорова молодь»</p> <p>Мета: підвищення екологічної освіти молоді шляхом формування екологічної культури через проведення еко-толок, конкурсів чистих вулиць, еко-гуртків та ін.; Формування бережливого ставлення до природного та соціального, культурного і предметно-побутового довкілля через проведення різноманітних екологічних заходів, серед яких - популяризація сортування сміття.</p>	2021	Відділ економічного розвитку та інвестицій. Відділ освіти, культури, молоді та спорту. КП «Атлант»	Міській, обласний бюджет. Міжнародна технічна допомога (МТД). Інші не заборонені законодавством ресурси.	378,87	Молодь та діти громади будуть залучені до ефективного дозвілля та здорового і безпечного способу життя.
			2021-2022				
			2021-2022	Відділ економічного розвитку та інвестицій. Відділ освіти, культури, молоді та спорту. КП «Атлант»	Міській, обласний бюджет. Міжнародна технічна допомога (МТД)	2,5	
3	Розвиток молодіжної інфраструктури – створення комфортного середовища для	<p>- «Створення молодіжного простору «PeTarDa»</p> <p>Мета: створення унікальних умов для розвитку і залучення молодих людей до</p>	2021-2022	Відділ економічного розвитку та інвестицій.	Міській, обласний бюджет. Міжнародна	321,8	Буде створено та обладнано вільний простір для спілкування, розвитку та

	розвитку молоді в громаді	прийняття важливих рішень в громаді, задоволення потреб молоді в отриманні знань в громадянській освіті, налагодження діалогу між представниками влади та молоддю, популяризації здорового способу життя, молодіжного підприємництва, волонтерства, молодіжного руху, шляхом надання освітніх, психологічних, соціальних та культурних послуг для мешканців громади віком від 14 до 35 років		Відділ освіти, культури, молоді та спорту. КП «Атлант»	технічна допомога (МТД). Інші не заборонені законодавством ресурси		самореалізації молоді. Також будуть створені умови для гармонійного фізичного розвитку молоді.
4	Громадянськість і патріотизм – здійснення державних і громадянських заходів, спрямованих на утвердження патріотизму, громадянської свідомості й активної громадянської позиції молоді.	- «Обізнана молодь – законні дії». Мета: посилення профілактики правопорушень у процесі підвищення рівня правових знань, правової культури та правової поведінки молоді. - «Місцева ідентичність». Мета: формування ідентичної свідомості молоді у громадському середовищі шляхом розвитку історичної пам'яті; утвердження українських народних традицій, народної культури, усвідомлення національної своєрідності; залучення молоді до суспільно значущої діяльності;	2021-2022	Відділ економічного розвитку та інвестицій. Відділ освіти, культури, молоді та спорту. Дільничний офіцер громади. КЗ «Бібліотека Тупичівської територіальної громади»	Міській, обласний бюджет. Міжнародна технічна допомога (МТД). Інші не заборонені законодавством ресурси.	5,00	Відбудеться піднесення громадянської свідомості та патріотизму молоді. Буде підвищено рівень самоорганізації і самоврядування молодіжних спільнот внаслідок формування інституцій та осередків громадянського суспільства. Також буде спостерігатись зниження рівня правопорушень серед молоді внаслідок активізації правової освіти й залучення молоді до суспільно значущої громадської діяльності.
5	Зайнятість молоді-створення умов та здійснення заходів спрямованих на забезпечення первинної і вторинної зайнятості та самозайнятості молоді у молоді, у співпраці з	- «Бізнес школа молодіжного підприємництва». Мета – сприяння розвитку молодіжного підприємництва/фермерства, самозайнятості та ефективного просування молодих людей у підприємницькому середовищі. - «Моя земля-це мій добробут».	2021-2022	Відділ економічного розвитку та інвестицій. Відділ освіти, культури, молоді та спорту.	Сільський, обласний бюджет.	220,00	Будуть створені умови для набуття навичок підприємницької діяльності серед молоді та молодих мешканців громади. Буде створено дієвий механізм підтримки та стимулювання до

	вітчизняними, міжнародними громадськими об'єднаннями роботодавців, органами місцевого самоврядування, державної влади.	Мета: створення дієвого механізму з виявлення, підтримки та популяризація ефективних ідей підприємництва серед мешканців Тупичівської громади віком від 18 до 35 років, заохочення та підтримка підприємницьких ініціатив задля економічного розвитку громади					самозайнятості представників з числа молоді громади.
Всього:						935,67	

